

Tomasz J. Kosiński

WEDUKACJA DOMOWA

1

PODREĆCZNIK

**Materiały uzupełniające
do Edukacji Domowej i Szkolnej**

Szkoła podstawowa

Wiedza – Natura – Wolność – Rozwój – Tożsamość

2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
WSKAZÓWKI METODYCZNE.....	13
MODUŁ 1 MOC NATURY	17
MODUŁ 2 PRAWEDA: WIEDZA I MĄDROŚĆ PRZODKÓW	29
MODUŁ 3 SYMBOLIKA SŁOWIAŃSKA	39
MODUŁ 4 JA I MOJE EMOCJE	49
MODUŁ 5 ZDROWIE I ENERGIA	59
MODUŁ 6 SZTUKA ŻYCIA	71
MODUŁ 7 TWÓRCZOŚĆ I WYOBRAŹNIA.....	81
MODUŁ 8 UMYSŁ, NAUKA I ODKRYWANIE	91
MODUŁ 9 PRZESTRZEŃ, DOM I PRAKTYCZNE UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIOWE	101
MODUŁ 10 SPOŁECZNOŚĆ, RELACJE I WSPÓŁPRACA.....	111
MODUŁ 11 TECHNOLOGIA, CYFROWOŚĆ I ŚWIAT WSPÓŁCZESNY	121
MODUŁ 12 ŚWIAT, PODRÓŻE, PRZYRODA I WOLNOŚĆ	131
ZAKOŃCZENIE.....	143
SŁOWNIK TERMINÓW	147
BIBLIOGRAFIA.....	159

WPROWADZENIE

1. Od autora

Rodzic jest najlepszym nauczycielem dziecka, jego przewodnikiem i mistrzem. Nie dlatego, że zna wszystkie podręczniki, lecz dlatego, że zna **swoje dziecko**.

W edukacja Domowa powstała, aby pomóc Ci prowadzić je tak, jak robiły to kiedyś rody – mądrze, naturalnie, z miłością i wolnością.

2. Cele podręcznika

Ten podręcznik ma Ci dać:

1. **Kompletną wiedzę merytoryczną**, abyś nie musiał szukać niczego w księgarni, bibliotece czy Internecie.
 2. **Gotowe scenariusze zajęć**, ćwiczenia, zabawy, projekty i aktywności.
 3. **Narzędzia pedagogiczne**, aby wspierać rozwój emocjonalny, społeczny i intelektualny dziecka.
 4. **Wiedzę o kulturze słowiańskiej**, bez ideologii – w formie edukacyjnej i naukowej.
 5. **Poczucie wolności**, samostanowienia i radości z edukacji domowej.
-

3. Edukacja domowa – czym jest naprawdę

Edukacja domowa (ED) w Polsce polega na tym, że:

- dziecko **nie uczęszcza do szkoły**,
- rodzic przejmuje odpowiedzialność za proces nauczania,
- materiał przerabiany jest w domu lub w terenie,
- raz w roku dziecko **zdaje egzaminy klasyfikacyjne**.

Edukacja domowa nie oznacza „szkoły w domu”. Oznacza **życie jako naukę**.

Dla klas IV–VIII model ED powinien obejmować, takie elementy, jak:

- tematy projektowe,
 - nauka przez praktykę,
 - swoboda w formie,
 - ruch i eksploracja,
 - duża samodzielność dziecka.
-

4. Ramy prawne edukacji domowej w Polsce (2025)

Rodzic ma prawo do ED na podstawie:

- **Ustawy Prawo Oświatowe,**
- Rozporządzenia MEN w sprawie oceniania i klasyfikowania.

Aby rozpocząć ED:

1. składasz wniosek do dyrektora szkoły,
2. załączasz oświadczenie o zapewnieniu warunków do nauki,
3. szkoła wydaje decyzję,
4. dziecko zdaje egzaminy roczne.

Rodzic **nie musi mieć wykształcenia pedagogicznego**. Ma mieć **czas, chęć i odpowiedzialność**.

5. Rola rodzica jako edukatora domowego

Rodzic w ED nie jest „nauczycielem przedmiotowym”. Rodzic jest:

- przewodnikiem,
- organizatorem środowiska edukacyjnego,
- obserwatorem,
- mentorem,
- partnerem w odkrywaniu świata.

Twoją rolą nie jest podawać wiedzę „jak w szkole”, tylko **prowadzić do wiedzy** – mądrze, naturalnie, spokojnie.

6. Program

Podręcznik przeznaczony jest dla rodziców, nauczycieli edukacji domowej, przewodników, a zarazem pierwszych mistrzów dla dziecka, które dzięki nim poznaje świat i siebie.

Prezentowany w nim zestaw dwunastu modułów jest podstawową częścią zbioru materiałów edukacyjnych programu „**W edukacji domowej**”, opracowanego przez Tomasza J. Kosińskiego. Obejmuje on takie pozycje jak:

1. Podręcznik
2. Konspekty
3. Zeszyt zadań dziecka
4. Karty pracy

5. Planer
6. Dodatki
7. Kalendarz Przygód

Podręcznik (część 1) zawiera nie tylko treści edukacyjne do przekazania dziecku, ale także propozycje podstawowych ćwiczeń, gier terenowych i zabaw. Konkretnie scenariusze lekcji i dodatkowych ćwiczeń praktycznych obejmuje część 2 (*Konspekty*). Do samodzielnej nauki i zdobywania praktyki pod kierunkiem nauczyciela edukacji domowej ma służyć uczniowi *Zeszyt zadań ucznia* (część 3). Szeroki zakres zadań problemowych, gier terenowych, zabaw i narzędzi edukacyjnych zebrano w części 4 (*Karty pracy*). Część 5 – *Planer* zawiera między innymi roczne i długookresowe plany działań, kalendarze, mapy rozwoju, wzory raportów z pracy. Mnóstwo bonusów, uzupełnień, bardziej wyszukanych narzędzi edukacyjnych zebrano w części 6 – *Dodatki*. Część 7 – *Kalendarz przygód* obejmuje 365 propozycji zadań przygodowych dla całej rodziny.

W sumie cały komplet części 1-6 obejmuje **199 narzędzi edukacyjnych**. Do tej listy należy doliczyć jeszcze **365 kart przygód** zawartych w części 7 (*Kalendarz Przygód*), co razem daje **564 narzędzia edukacyjne**.

Zachęcam do nabycia i korzystania z pełnego zestawu składającego się z siedmiu części: *Podręcznik* (1), *Konspekty* (2), *Zeszyt Ucznia* (3), *Karty Pracy* (4), *Planer* (5), *Dodatki* (6), *Kalendarz Przygód* (7).

Dzięki temu zapewnisz dziecku kompleksowy system edukacji domowej, zaplanujesz zadania na każdy dzień, tydzień, miesiąc i rok.

Będziesz mógł:

- wzbogacić wiedzę swojego ucznia,
- w pełni rozwinąć jego zdolności intelektualne i praktyczne,
- poprawić relacje rodzinne i społeczne,
- kształtować postawę szacunku dla rodu i rodziców, rówieśników, innych ludzi, natury i otoczenia.

A także nauczysz go:

- panować nad emocjami,
- motywować się do pracy,
- podejmować wyzwania,
- dokonywać samooceny,
- asertywnie wyrażać swoje zdanie.
- osiągnąć satysfakcję z uczenia.

Cały pakiet stanowi kompleksowy model pracy z dzieckiem-ucznikiem w ramach zajęć dodatkowych uzupełniających system edukacji szkolnej i/lub domowej. Nie może być natomiast traktowany jako program zastępczy takiej edukacji, ale jej merytoryczne oraz praktyczne wzbogacenie i dopełnienie.

Autor podręcznika zapewnia jednak, że dzięki przeprowadzeniu zawartych w tym materiale zajęć, ćwiczeń i zadań dziecko nabędzie lub rozwinie swoje zdolności poznawcze, samodzielność oraz niezależne myślenie. Poszerzy też swoją świadomość, stanie się bardziej aktywne i twórcze, a także poprawi relacje osobiste,

Praca z tym programem uczy, nie tylko dzieci, ale także rodziców. Choć najważniejszym celem **wedukacji** opartej na tych materiałach jest nie tylko przekazanie konkretnej wiedzy, czy rozwój określonych kompetencji dziecka, ale także zbudowanie relacji szacunku i zaufania do rodzica, jako najważniejszego autorytetu oraz, z drugiej strony, postawy docenienia i umiejętnego oceniania przez niego własnego dziecka.

Życzymy umiejętnego i efektywnego korzystania z treści, propozycji i wskazówek zawartych w tym podręczniku oraz zachęcamy do skompletowania wszystkich elementów składowych całego zestawu materiałów tego programu.

7. Dlaczego „wedukacja” a nie „edukacja”?

Podręcznik **Wedukacja Domowa** bazuje na merytoryce interdyscyplinarnego programu rozwojowego **Wedukacja** Tomasza J. Kosińskiego. **Wedukacja** to właściwsza forma od **edukacji**, gdyż wyraża prawdziwy sens tego słowa, czyli **wed+uczenie**, tj. **przekazywanie wiedzy**. Wersja **edukacja** to uproszczenie wynikające z braku litery „w” w greckim alfabecie, którą opuszczano w zapożyczonych, obcych słowach. To także wskazuje nam potencjalny rodowód tego słowa – nie grecki, a raczej wendyjski.

Więcej na temat **wedukacji** dowiesz się na stronie <https://wedukacja.pl>

Program ten oparty jest na **Praw[e]dzie**, tzn. najdawniejszej **Prawdzie** przekazywanej przez naszych przodków z pokolenia na pokolenie, nie w formie książek, ale słów i wzorców postępowania. Jak mawiano kiedyś: „*Najlepszy wykład, to dobry przykład*”. Dlatego, mimo, że jest w formie pisanej, to obejmuje propozycje w znacznej części zajęć praktycznych. A rola rodzica jako nauczyciela sprowadza się do funkcji przewodnika, mentora, mistrza wskazującego dziecku źródła wiedzy, zasady postępowania, tematy do przemyśleń, aniżeli podawcy treści, jak w pruskim systemie nauczania narzuconym nam przez zaborcę, którego celem była germanizacja podbitego narodu i wyrabianie u dzieci postawy posłuszeństwa, a nie swobodnego myślenia, kreatywności, szacunku do tradycji i wspólnoty etnicznej (narodowej).

Podręcznik został opracowany według zasad:

- harmonii z naturą,
- holistycznego podejścia do zdrowia,
- rozwoju samoświadomości,

- słowiańskiej kultury i tożsamości,
- wolności wyboru i samostanowienia,
- uczenia się przez działanie.

Jest to **program kompletny**, obejmujący:

- naturę,
- emocje,
- relacje,
- tożsamość,
- wiedzę kulturową i przyrodniczą,
- podstawy nauk przyrodniczych,
- logikę,
- geometrię,
- zdrowie.

8. Struktura podręcznika

Każdy Moduł zawiera:

1. **KONSPEKT** – co i jak robić.
2. **CELE NAUCZANIA** – co ma umieć dziecko.
3. **TREŚĆ MERYTORYCZNA** – pełna, gotowa do nauki.
4. **WSKAZÓWKI METODYCZNE** – jak prowadzić zajęcia.
5. **ĆWICZENIA** – domowe i terenowe.
6. **GRY I ZABAWY** – aktywne formy uczenia się.
7. **PROJEKT MIESIĘCZNY.**
8. **MATERIAŁY I ATRUBUTY.**
9. **PODSUMOWANIE.**
10. **PROPONOWANA OCENA KOMPETENCJI.**

9. Krótkie streszczenia 12 modułów

MODUŁ 1 – Moc Natury

Moduł wprowadza w podstawy biologii i ekologii w sposób praktyczny i dostępny. Dziecko uczy się, jak działa fotosynteza, obieg wody, klimat lokalny i zależności między organizmami. Poznaje drzewa, zioła, zwierzęta oraz ich role w ekosystemie. Ta część rozwija obserwację, uważność, kontakt z naturą i rozumienie cykli roku. Praktyka terenowa jest tu kluczowa, a przyroda staje się nauczycielem.

MODUŁ 2 – PraWeda: Wiedza i Mądrość Przodków